

WAK speelt sterke Shepard

door Maarten van Oosterhout

ARNHEM – De Amerikaanse toneelschrijver Tom Shepard heeft in zijn stukken geen opgewekte visie. Een thema dat je vaak terugvindt is de uitzichtloosheid, het gevangen zitten in jezelf en vooral het onvermogen daaruit los te komen.

'Vuur in de sneeuw' is daar een heel goed voorbeeld van. Toneelgroep WAK heeft dit stuk in het kader van haar jubileum op het repertoire genomen, en dat is nou niet direct een keuze die je van een amateurgezelschap zou verwachten. Regisseuse Nelleke Koetsier doet hiermee haar eindexamen voor de regie-opleiding van het GCA en met het resultaat mag ze heel tevreden zijn. Niet alleen vanwege de muzikale aanpak van 'haar' voorstelling, maar zeker ook door het hechte ensemble van goede acteurs, van wie - op een enkele uitzondering na - de namen (nog) niet bekend zijn.

Sam Shepard zegt: „Country en Western muziek is zo treurig omdat ze meer dan welke andere Amerikaanse kunstvorm ook iets zegt over de werkelijke relatie tussen de Amerikaanse man en vrouw. Die relatie is verschrikkelijk en onmogelijk”. In de voorstelling, die ik van hetzelfde stuk in 1987 zag door het RO-theater, werd dat element heel duidelijk naar voren geschoven: de scènes werden live begeleid door zo'n country- en westerngroep, die ter ondersteuning voortdurend in de tergend benauwende handeling opdook.

Koetsier heeft daar niet voor gekozen, dat muzikale element is maar mondjesmaat aanwezig. Zij en de spelers proberen met die minimale ondersteuning te laten zien hoe twee families, elk met een eigen verleden, maar verbonden door het feit dat een zoon met een dochter is getrouwd, die door haar man uit pure frustratie dusdanig in elkaar wordt geslagen, dat zij er hersenletsel aan overhoudt.

Uitzichtloos

Het is van een uitzichtloze treurigheid, waarin het ingesneeuwde huis van de één een parallel legt naar het isolement en het teren op het verleden in de hoofden van de mensen. Het huis van de ander is een ondoordringbaar bolwerk van de moeder, die met de moed der wanhoop haar zoon probeert vast te houden. Iedereen zit muurvast, behalve dochter/zuster Sally, die de moed heeft de waarheid onder ogen te zien en te beseffen dat er wel degelijk een toekomst bestaat.

Het is een stuk dat het van een geheel moet hebben en in die zin moet je, denk ik, ook niet over individuele spelprestaties spreken. Het hele ensemble is goed, met verrassende uitschieters. En als ensemble geeft WAK op een indringende manier weer wat Shepard met zijn stuk bedoeld moet hebben: grenzeloze eenzaamheid.

Voorstelling: Vuur in de sneeuw. Auteur: Sam Shepard. Gezelschap: WAK. Spelers: Donat Ontskul, Peter van Laatum, Annette Rietman, Robert Kuchta, Ali van Dijk, Wijnand Oosterhof, Annelies van Hulst, Evalien Blok. Regie: Nelleke Koetsier. Gezien: schouwburg Arnhem, 24/4.

Arnhemse Courant

25-4-90